

Haberler > Yazarlar > Murat Yetkin > Adalet Yürüyüşü Türkiye'yi değiştirmeye başladı aslında

Murat Yetkin

Adalet Yürüyüşü Türkiye'yi değiştirmeye başladı aslında

10 Temmuz 2017

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu dün, 9 Temmuz'da İstanbul Maltepe'de yaklaşık 2 milyon (polis kaynaklarına göre 1 milyon 750 bin üzeri) kişiye hitap etti.

Yaşı tutan CHP'liler bu kadar kitlesel bir toplantı olarak en son Bülent Ecevit'in 3 Haziran 1977'de Taksim'deki seçim mitingini hatırlıyor.

Aslına bakarsanız Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın mitingleri dışında bu kadar geniş kitleye hitap eden başka siyasetçi olmadı.

Kılıçdaroğlu bu mitingi Ankara'dan İstanbul'a 15 Haziran'da başlatıp Adalet Yürüyüşü adını verdiği zorlu bir eylemin 25'inci gününde topladı.

Neresinden bakarsanız bakın, Türkiye artık 25 gün öncesinin, Adalet Yürüyüşü öncesinin Türkiye'si değil.

Kılıçdaroğlu'nun, CHP milletvekili Enis Berberoğlu'nun 25 yıla mahkûm edilip hapse atılması ardından baştattığı yürüyüş sadece AK Parti hükümetini, sadece CHP'yi değil, Türkiye'de siyaset yapma şeklini de değiştirmeye aday.

AK Parti hükümetini nasıl mı değiştiriyor?

Örneğin Başbakan Binali Yıldırım 16 Haziran'da, Kılıçdaroğlu'nun yürümeye başlamasından bir gün sonra "Adalet sokakta aranmaz. Sorumsuzluktur" demişti. Aynı konuşmada, yürüyüşün nasıl olsa bitirilemeyeceği imasıyla "Neden hızlı trenle gitmiyor?" diye alaycı bir soru da sormuştu.

Başbakan o sözlerden 23 gün sonra, 8 Temmuz'da Kılıçdaroğlu yürüyüşünü bitirmek üzereyken "Yollarda adalet aramak olabilir" noktasına gelmişti. Tek ricası vardı: "Ama 15 Temmuz'a kontrollü darbe demekten vaz geçeceğiz."

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan da 17 Haziran'da Adalet Yürüyüşüne katılanlara hitaben "Sizin 15 Temmuz'dakilerden ne farkınız var?" sözleriyle yürüyüşçüleri darbecilerle, FETÖ ve PKK benzetmeleri yaparak bir tutmuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 6 Temmuz'da ise "Gaflet yürüyüşüdür" çizgisini sürdürse de, "Program [Maltepe mitingiyle] bu şekilde biter orada bunu noktalayacak olurlarsa, verilen sözünü yerine getiririz diyordu.

O arada Başbakanın 7 Temmuz'daki "Yürüyüş amacına ulaştı" sözü var.

Başbakan haklı. Yürüyüşün hedefi zaten Berberoğlu'nun serbest bırakılması olarak açıklanmadı, bunun mahkeme kararına bağlı olduğu malum. Kılıçdaroğlu amacını zaten mahkemelerin adaletsizliğine dikkat çekmek, bunu protesto etmek olarak açıklamıştı.

O nedenle Başbakan haklı, Kılıçdaroğlu amacına ulaştı.

New York Times, The Guradian Kılıçdaroğlu imzasıyla makaleler yayınladı. Özellikle New York Times makalesi, Fethullahçılar ve 15 Temmuz konusunda ABD kamuoyuna hükümetin bir yıldır anlatamadığını sakın sakın anlatabilen bir metin. CHP lideri yürüyüşün her gününde, 69 yaşında ortalama 20 km yürürken dünya televizyonlarına, ajans ve gazetelerine mülakatlar verdi.

CHP Basın Danışmanı Okan Konuralp 25 günde 120 yabancı medya mülakatı yapıldığını söylüyor. Ama örneğin sadece Reuters'in yaptığı mülakat dünyanın 465 ayrı medya kuruluşu tarafından kullanılmış.

Oysa uluslararası medya kuruluşları 25 gün önce ana muhalefet partisini konuşmaya değer dahi bulmuyorlar, "Ne yapıyorlar ki ne diyecekler?" diye burun kıvrıyorlardı.

Bundan 25 gün önce Türkiye'ye dışarıdan bakanlar, baktıkları yöne göre sadece Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı görüyor, onun sesini duyuyorlardı, şimdi öyle değil.

Kılıçdaroğlu 25 gün öncesine dek sert muhalefet yapmamakla, CHP'yi sokaktan kopartmakta suçlanıyordu. Örneğin 16 Nisan referandumu sonrasında CHP'nin sokağa dökülmesini isteyenleri o durdurmustu.

CHP neticede sokağa çıktı ama, olabilecek en pasif eylemle, her türlü saldırıya açık halde, edilgen bir yürüyüşle çıktı.

Ve bu halkta karşılık buldu. Demek ki Türkiye toplumu en sert taleplerini dahi barışçıl bir şekilde ifade etmeyi benimseyecek bir düzeye erişmiş; bundan aslında Erdoğan ve AK Parti hükümetinin de memnun olması lazım.

Kılıçdaroğlu'nun eyleminin tutmuş olmasının bir püf noktası da, partizan bir eylem olmamasıydı. Yani CHP bayrakları taşınmadı, mesela Erdoğan karşıtı sloganlar atılmadı. Yalnızca Türk bayrağına, adalet yazılı dövizlere ve "Hak, hukuk, adalet" sloganına yer verildi. Bu da Saadet Partisi'nden Özgürlük ve Dayanışma Partisi'ne, MHP muhaliflerinden eski AK Partililere dek geniş kesimlerin yürüyüşe destek olmasına zemin hazırladı.

Ama en önemli ayrıntılardan biri AK Parti'nin yaptırdığı bir araştırmada AK Partililerin de adaletin işleyişinden şikayetçi olduğunun anlaşılmasıydı; hükümet aslında o noktada bu eli kaybetmişti.

Neticede 69 yaşındaki Kılıçdaroğlu, günde ortalama 20 kilometre yürüyerek, Gandhi'nin 1930'daki Tuz Yürüyüşündeki rekorunu hem süre, hem mesafe olarak kırarak yürüyüşü tamamladı, mitingini sağ salim yaptı.

Hemen söylemek lazım ki, siyasi olarak bütün engelleme çabalarına karşın Hükümet yürüyüş ve mitingün korunması için önlemleri aldı; Emniyet iyi bir sınav verdi.

Kılıçdaroğlu CHP Genel Başkanı olarak başladığı yürüyüşü, CHP lideri olarak da değil, muhalefet lideri olarak tamamlamak yolunda önemli bir adımı da dün attı.

Konuşmasına "9 Temmuz son değil, yeni bir başlangıç" diye başladı.

15 Temmuz darbe girişiminden FETÖ sorunludur dedi ama hükümeti Fethullahçıların siyasi bağlantılarını kapatmaya çalışmakla suçladı.

On maddelik bir manifestoyla talepler sıraladı.

Bunların başında Olağanüstü Halin kaldırılması geliyordu. Tutuklu vekillerin, tutuklu gazetecilerin tahliyesi vardı. Sonra mesela yeni bir dış politika vardı. Ayrıntıları haberlerden okursunuz.

İşin özeti Türkiye'de siyasetin artık 25 gün önceki Adalet Yürüyüşü önceki kurallara göre yapılmayacağıdır.

Adalet Yürüyüşü CHP'yi de değiştirmeye başladı dedik ama onu da artık bir başka yazıya bırakalım.

Murat Yetkin yarın #SoruHürriyeti canlı yayınında... Sorularınızı soruhurriyeti@hurriyet.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

Kılıçdaroğlu 10 maddelik listeyi açıkladı
daha fazla video için

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş